

Motion till riksdagen 2007/08: MJ372

av **Sten Bergheden (m)**

Reservatsbildningar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upphöra med reservatsbildningar som drabbar främst små, enskilt ägda fastigheter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ersättning vid reservatsbildningar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stoppa nya naturreservat där pengar till skötsel saknas eller är under all värdighetsnivå för att upprätthålla biologisk mångfald.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för fler frivilliga skötselavtal mellan markägare och staten.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en återköpsrätt för den tidigare ägaren till markområden om ett skyddsbeslut upphävs.

Motivering

Den socialdemokratiska regeringen ökade takten på att bilda nya naturreservat runt om i Sverige. Det sker i ett lovvärt syfte – att säkra den biologiska mångfalden – men tyvärr drabbas alltför ofta enskilda markägare. De förlorar rätten att bruka sin egen mark, som i många fall har hört till familjen i generationer. Frågan är om inte markägarna med sina historiska kunskaper om marken är bättre än staten på att behålla och utveckla den biologiska mångfalden. Som om förlusten inte är nog sker det ofta till en ersättning under marknadsvärdet. Fortsätter staten på det här viset blir snart den familjeägda marken små reservat på landsbygden.

Mycket tillsyn och skötsel inom jord- och skogsbruket tas om hand av dem som äger och har sin utkomst från jorden. Det är deras och tidigare generat-

Fel! Okänt namn på

ioners arbete som gjort marken rik med värdefull biologisk mångfald. Vem skall ta över det ansvar och den omtanke som en enskild ägare har för sin mark? Det finns få människor som förstår och tar hand om miljön på ett bättre sätt än de som äger en liten jordplätt. De vet att markens välmående är beroende av kunskap, förståelse och omtanke om miljön. Det kan till och med vara så att de bönder som struntat i föreskrivna gallringar och direktiv om skogsbruk har skapat naturvärden som de nu får se staten beslagta. Deras önskan om mångfald på sina marker kan paradoxalt bli skälet till att regeringen konfiskerar marken.

Regeringen bör upphöra med reservatsbildning som drabbar mindre, familjeägda fastigheter. Staten är en stor markägare, och det finns stora börsnoterade bolag med betydande ägor. Inom dessa bör det gå att finna intressanta områden med artrikedom och biologisk mångfald som är värda att bevara. Om nu ändå mark skall exproprieras, på grund av särskilt unikt naturvärde som inte står att finna någon annanstans i hela Sverige, bör en modell övervägas enligt vilken marken ersätts med det dubbla marknadsvärdet. Anledningen är att försäljningen inte sker på markägarens initiativ.

Marken som staten exproprierar måste skötas för att behålla sitt biologiska värde. Staten säger att den skall ta över skötsel av marken så att den inte växer igen och kväver den mångfald man söker att bevara. Tyvärr lever staten inte alltid upp till skötselkraven lika bra som enskilda ägare. Statens bristande skötsel gör att miljön förlorar den mångfald man vill bevara. I dag saknas det i många fall skötselplaner och resurser för skötseln av nya reservat. Regeringen bör därför upphöra med fortsatt reservatsbildning så länge resurser för att sköta dagens reservat saknas.

Dessutom bör det införas ett krav om att de markområden samhället löst in i samband med naturreservats- och nationalparksbildningar skall kunna återföras till sina ursprungsfastigheter om ett skyddsbeslut upphävs. Denna ”återköpsrätt” bör utformas så att ägaren till en sådan fastighet inom tre månader efter att ett skyddsbeslut upphävts skall erbjudas att köpa markområdet tillbaka.

Stockholm den 1 oktober 2007

Sten Bergheden (m)